

Angarngruppens Informationsblad

Nummer 1. 2008 - Årgång 38

[www.angarngruppen.se]

Februari 2008.

FÅGELOBSERVATIONER I ANGARNBYGDEN 4:e KVARTALET

2007.

Sammanställda av Roland Staav.

OKTOBER

- 1.10 Flock med 8 stjärtänder rastade på Kustamaden(MK).
2.10 Minst en juv större strandpipare och en flock med 8-10 brushanar (GD).
3.10 En flock med 30 storskarvar sträckte västerut norr om sjöängen (HGW). Sträckobservationer från Högdalatippen gav 120 sädgäss, 30 ormråkar, mer än 11 fjällvråkar och 914 ringduvor. Sidensvans hördes liksom nötkråka från skogen öster om Gävsjön (KE).
6.10 En rastande trädpiplärka vid Kusta (SS) och lockande lappspärv hörd vid Lundbydikedet (JN).
7.10 Sista dagen för tranparet i sjöängen (HK).
8.10 Fyra råkor som följde med en flock kajor sträckte över Lundbydikedet mot sydväst kl. 11 (Bernt Andersson).
9.10 Från Högdalatippen syntes mer än 5 havsörnar i olika riktningar, drygt 1100 sträckande ringduvor och 14 sträckande råkor i sällskap med kajor. Under morgonen rastade 15 vinterhämlingar och en lappspärv sträckte över (KE).
13.10 En sen brun kärnhök födosökte över Åstaåkern kl. 15 (MB).
14.10 400 starar rastade på Åstaåkern (SS).
15.10 Tre vinterhämlingar rastade vid Lundbydikedet (JA).
16.10 Två kråkor flög skränande över Grävlingholmsmaden och fällde. Efter några minuter lyfte en jorduggla med kråkorna efter sig. Ugglan tog höjd och "vände bort" kråkorna för att senare glida iväg utanför stugdungen. 1-2 stora (?) fladder-möss mellan Grävlingholmen och Klosterbacken (GD).
20.10 Fyra havsörnar över Löttippen (GD). En dvärgbeckasin födosökte vid Midsommarberget (P.B-C).
21.10 En 2K kungsörn flög långsamt men målmedvetet mot sydväst kl. 12.25, mestadels med aktiv flykt omväxlande med långa glid. Snygg fågel med stora vita fält på vingens över- och undersida. Ovan ljusa täckare

med en del mörka fjädrar. Adult hane och hona av blå kärnhök jagade mellan Rökarbacken och Lundbydikedet (SS).

23.10 75 rastande krickor i utloppet.

Från Högdalatippen syntes minst 2 nötkråkor på provianteringsturer mot Bällsta i Vallentuna. Sedan kom de tillbaka med fylld strupsäck till skogen öster om Gävsjön (KE)

NOVEMBER

- 7.11 En morkulla stöttes mellan Lundbydikedet och Grävlingholmen (VN).
15.11 3-4 havsörnar vid Helgösjön varav minst en satte sig på nattkvist vid 14-tiden. Cirka 65 steglitsor på åker i nordväst (GD).
16.11 En flock på 75-80 sångsvanar rastade på nyisen och simmade i en stor vak i Norrsjön tillsammans med en vitkindad gås och sju kanadagäss. Vid Kolbotten sträckte fyra grågäss och tre sångsvanar tillsammans mot söder. Här visade sig också en skabbräv och tre kronhjortar, en hjort med 10 taggar och två hindar (GD).
19.11 En rördrom obs. i vassen nedanför Vallentuna kyrka (Kyrkviken) (Ingemar Lind). Två gärdsmygar rastade i smalkvaldunet ute i sjön (KE).
25.11 En tofsvipa flög från Byksberget till Åstaåkern (SS)

DECEMBER

- 1.12 Sju sidensvansar sökte föda i enbuskarna vid fågelmatningen i Skesta hage (SP).
2.12 Maximalt rastade 28 sångsvanar under december, sträckande flock med 11 kanadagäss mot söder. En sen sånglärka på Kustaåkern och cirka 120 björktrastar, 3 gärdsmygar i sjöängen (SS).
13.12 400 storskrakar fiskade på linje i Kårstaviken, Sparren, överflygande havsörn mot väster. En strömstare vid Röby kvarn (KE).
16.12 57 sångsvanar (inkl. 7 juv) rastade i den delvis islagda Storsjön, dessutom 12 steglitsor här (GD).
18.12 En gärdsmyg hörd vid Vivelstasjön (KE).
19.12 Flock med 12 stjärtmesar i Skesta hage (JA).
20.12 En tornfalk sökte föda på Örsaåkern (JA).
21.12 En 1K duvhök jagade skator på väg att övernatta i sjöängen kl. 14.55. fortsättning sidan 2.

Forts. från sid. 1

... Höken kom i full fart över Örstaåkern och siktade in sig på en skata som inte satt sig i säkerhet i buskage. Just när höken skulle slå skatan dök dock denna rakt ner i en åkerholme, där båda fåglarna försvann (KE).

22.12 En varfågel satt i stora granen på Utloppskullen. Den dök ner bakom en buske. Kom efter en stund upp med ett byte som den satte fast i en törnbuske. Vid inspektion visade det sig att i en klyka satt en näbbmus utan huvud. Varfågeln satt åter i toppen på spaning. (GD).

23.12 En ung sädesärsla på isen i det slaghackade området mellan jordkullen och Kusta. En skogsduva flög från Åstafältet mot Angarns kyrka (SS).

25.12 En järnsparv hördes locka 3 gånger från björkslyet utanför Klosterbacken kl. 10.10 (SS).

26.12 Flock med 18 steglitsor födosökte vid utloppet (JA).

28.12 81 tamduvor vid Åsta var den största vinterflocken någonsin i Angarn. 3 fjällvråkar sågs samtidigt (SS).

31.12 Tre starar födosökte i vassrester på isen vid Byksberget tillsammans med björktrastar (Hans Norelius,SS). En ängspiplärka på isen i det slaghackade området mellan jordkullen och Kusta.

VESSLAN I MORSTA

Vesslan, *Mustela nivalis* är Sveriges minsta rovdjur och förekommer över hela landet. Det är inte ofta man får syn på den men det gjorde en katt i Morsta, Brottbys i Vallentuna kommun, som blev fångad av en katt den 15 april 2007.

Susanne Lindén fick tag i vesslan, som den 27 november lämnades in av Sören Lindén till Riksmuseets konservatorer för att införlivas i den vetenskapliga däggdjurs-samlingen.

Det var en hona av typiskt nordligt utseende. Hon vägde 42,3 gram och var 180 mm lång. Den ljusa svansen var 25 mm lång, bakfoten 21 mm och örat 13 mm. Medan vesslor då och då lämnas in till Riksmuseet händer det numera knappast aldrig att någon hermelin påträffas! Vad har egentligen hänt med hermelinen, som förr var ett ganska vanligt djur i den svenska naturen?

Roland Staav

HELGKAFFEET VID ÖRSTA/ ANGARN

Är öppet på helgdagar (lördag-söndag) kl. 11-16.

Ta en fika i stugvärmen.

Kallelse till Angarngruppens årsmöte 8 april 2008 kl 19.00 Mathiasgården Vallentuna.

Dagordning (enligt föreningens stadgar § 11).

- 1 Mötets öppnande. Val av mötesordförande.
2. Fråga om årsmötets behöriga utlysande.
3. Val av sekreterare för mötet.
4. Val av två justeringsmän tillika rösträknare..
5. Styrelsens verksamhetsberättelse och redovisning av räkenskaperna för det gångna året.
6. Revisorns berättelse.
7. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen för föregående års förvaltning.
8. Val av ordförande, vice ordförande, sekreterare och kassör för ett år.
9. Val av tre sektionschefer (naturvård, inventering, information) för ett år.
10. Val av övriga styrelseledamöter för ett år.
- 11 Val av ersättare för de tre sektionscheferna.
12. Val av revisor och revisorssuppleant för ett år.
13. Val av valberedning om minst två personer för ett år.
14. Fastställande av årsavgift för 2008.
15. Beslut om och utdelande av Vattenrallen.
16. Förslag som väckts av medlemmarna.
17. Övriga ärenden (hittills).
18. Mötets avslutande.

Styrelsen

NATURVÅRSDAG !

Samling Örsta Naturrum

Lördag 8 mars klockan 09.00

Ansvarig ledare:Stefan Paulin.

Välkomna till en härlig dag.

Upprop!!!

Floran i Norra Uppland

Exkursion för medlemmar den 19-20 april under ledning av Jörgen Sjöström som skrivit boken "Florarna – stormyr i Uppländsk bruksbygd." **Om lokalen:**

Maxantal: 8 personer med övernattning på Risöns Läbergård. Bilförare kan ges företräde. Vi hoppas bli på orrspel med en krävande vandring över myrmarker, gummistövlar rekommenderas. Övriga målarter: storlom, spettar och ugglor.

Senaste anmälningdag är den **16 mars** till Helena Blixt tel dag 08-405 7752, kväll 08-512 41870. Avfärd lördag em och återkomst söndag em.

Skrivet om Angarnssjöängen 2006-2007

Larsson, Torsten, Söderholm, Svante & Wallentinus, Hans-Georg, *Angarnssjöängen – våtmark i förändring.*

Fågelliv och restaureringar 1978-2005. Rapport 2007:27, Länsstyrelsen i Stockholms län & Meddelanden från Angarngruppen nr 27. Stockholm 2007.

Söderholm, Svante, Ej flygga fisktärnekullar förflyttar sig en lång sträcka vid störning. *Fåglar i Stockholmstrakten*, nr 1, 2006, s. 42-45 Söderholm, Svante, Grågås boparasit hos kanadagås. *Fåglar i Stockholmstrakten* nr1, 2007, s. 15-17.

Söderholm, Svante, Inventering av Angarnssjöängen 2005. *Fåglar i Stockholmstrakten*, nr 2, 2006, s. 16-21.

Söderholm, Svante, Naturvårdsdag vid Angarn. *Fåglar i Stockholmstrakten*, nr 1, 2006, s. 15.

Söderholm, Svante, Könsfördelningen hos bläsand *Ana penelope* under vårsträcket vid Angarnssjöängen, Uppland, 1995-2005. *Ornis Svecia*, nr 3-4, 2007, s. 113-120.

Söderholm, Svante, Varierar brunand *Aythya ferina* periodiskt? – en analys av inventeringsresultat från Angarnssjöängen, Sverige, 1978-2003 och Engure, Lettland, 1972-1992. *Ornis Svecia*, nr 3, 2006, s. 85-94.

För att finna vad som tidigare skrivits om Angarnssjöängen och fågellivet där hänvisas till

a) för tiden fram till och med 1995: Fredriksson, R. & Tjernberg, M., *Upplands fåglar – fåglar, människa och landskap genom 300 år*. Uppsala 1996.

b) för åren 1996-2005: *Angarngruppens informationsblad*, nr 4, 2003 och *Meddelanden från Angarngruppen* nr 24-26.

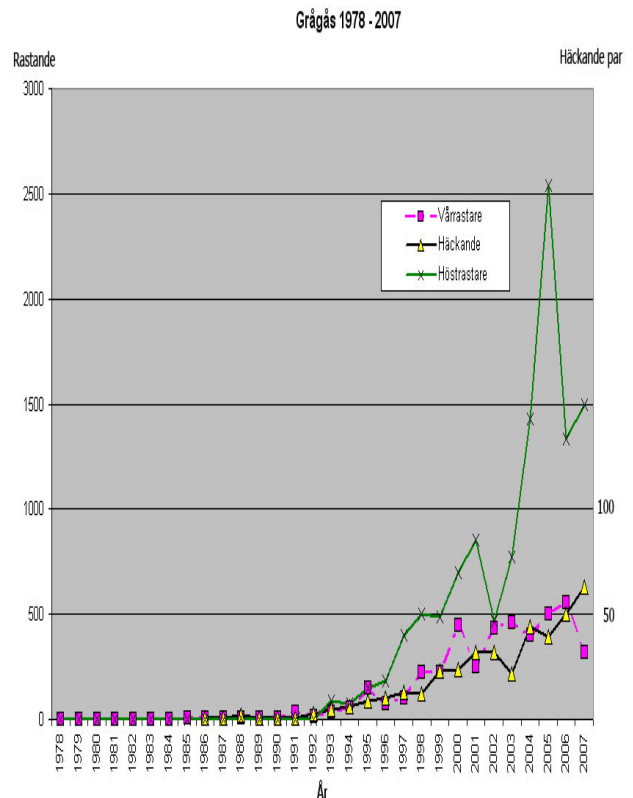
Vid pennan Ulf Linnell.

Fågellivet i Angarnssjöängen – Vad händer sedan?

Angarngruppens långtidsredovisning av fågellivet i sjöängen är under distribution till medlemmarna. Antagligen har ett antal av er redan fått rapporten i sin hand. Rapporten har namnet "Angarnssjöängen – våtmark i förändring. Fågelliv och restaureringar 1978 – 2005" och har getts ut av länsstyrelsen i Stockholms län med nummer 27:2007. Den ingår också i serien **Meddelanden från Angarngruppen** och har där nummer 27.

Rapporten omfattar åren 1978 – 2004 för häckande fåglar och åren 1970 – 2005 för rastare. Rapporten finns också som Acrobat-fil (PDF) att hämta från länsstyrelsens hemsida (www.ab.lst.se). Klicka på "Rapporter" i menyn, därefter "Rapporter och övriga skrifter" och sök "Angarnssjöängen".

Nu har det ju redan gått några år sedan 2004 eller 2005 och vi kunde ana att vissa arter höll på att förändra numerär

Figur 1. Beståndsutveckling för grågås 1978 – 2007. Observera att antalet häckande par har en annan skala än rastarna! Data från länsstyrelsens rapport, samt "Svalan" för senare år. Ser vi till vårrastarna (rektanglar + streckad linje) så verkar antalet ha stabiliserats kring 450-500 exemplar, även om det var färre gäss än vanligt under våren 2007. Då det gäller höstrastare (kryss och heldragen linje) är 2005 det hittills "bästa" året med över 2500 rastare som mest. Åren 2006 och 2007 har antalen gått ned till samma storleksordning som 2004.....

Fortsättning sidan 4....

Notiser från kassören inför årsmötet i april 2008.

.Vi kommer att ställa frågan om familjemedlemmar i samband med avisering av nästa års avgift. Det vanliga 'tjattet' från kassören - Distribution av Angarngruppens information

1. Kan du tänka dig att få infobladet endast distribuerad per e-post?
2. Kan du tänka dig att avstå från infobladet eftersom någon annan i hushållet får detta?

Den som vill svara 'Ja' på någon av dessa frågor kan kontakta undertecknad. Ange då också e-post-adress för ev. distribution av infobladet.

Betalning av medlemsavgift per Internet

I förra infobladet hade jag en fråga om vilka medlemmar som kunde tänka sig att få en 'inbetalningsavi' elektroniskt. Några av er har svarat 'ja', och ni kommer att få denna avi inom några veckor.

Jag tror dock att fler skulle kunna 'nappa' på detta förslag. Därför så ställer jag frågan igen, redan nu, inför aviseringen 2009.(2008:s avisering är alltså redan överspelad).

Vem av er kan nöja er med att få en avgifts-avi per e-post i stället för ett inbetalningskort?

Jag tar tacksamt emot svar på denna fråga på min e-postadress stefan.paulin@swipnet.se.

Meddela mig i så fall vilken e-post adress jag ska sända avin till. Detta behövs naturligtvis inte för er som redan får info-bladet elektroniskt

/Stefan Paulin

08-510 11927

0702-27 45 13

stefan.paulin@swipnet.se

Visst längtar vi!" Hungrig stare".Foto: Rolf Andersson (2007)

Program vår 2008.

Första onsdagen i varje månad: Rundvandring vid Angarn (eller annan lokal om det är något intressant på gång) för daglediga. Samling vid parkeringen Örsta kl.0730(vi inväntar buss 625 som går från Danderyd/Mörby kl.0710. Januari start kl.0830.Även denna tid inväntar vi bussen från Danderyd (0815).

Onsdag 5 mars Örsta kl. 0730.Månadsrundan.

Värd: Stina Yström.

Lördag 8 mars Örsta kl.0900. Naturvårdsdag (bla. Rensa holkar) Ansvarig Stefan Paulin.

Lördag 29 mars. Angarnssjöängen Örsta kl.0700. Samarrangemang med StOF. Ansvarig Stefan Paulin.

Onsdag 2 april Örsta kl.0730. Månadsrundan.

Värd H-G Wallentinus.

Floran i Uppland, Exkursjon för medlemmar 19-20 April,(se separatinformation sidan 3)

Lördag 26 april. Angarnssjöängen Örsta kl.0700.Samarrangemang med StOF. Ansvarig: Stefan Paulin.

Onsdag 7 maj.Örsta kl. 0730.Månadsrundan.

Värd:Stefan Paulin.

Lördag 24 maj. Medlemsdag Angarnssjöängen.Örsta kl.0700.

Ansvarig Stefan Paulin.

Onsdag 4 juni.Örsta kl.0730. Månadsrundan.

Värd H-G Wallentinus.

Fredag/lördag 6-7 juni.Nattsångarexkursjon Örsta kl.2130.

Ansvarig: Helena Blixt.

Fortsättning från sidan 3.

Frågan är om den exponentiella ökningen nu upphört, eller om antalet kommer att öka ytterligare. Det är möjligt att det finns konkurrerande lokaler, främst Hjälstaviken och andra Mälärvikar, som blivit mer attraktiva för gässen. Antalen under hösten kan dock komma att fortsätta fluktuera kraftigt mellan åren beroende på de lokala förhållandena i Angarnområdet. Antalet häckande grågäss (triangel och heldragen linje) fortsätter att öka svagt exponentiellt och här syns ingen avmattning.

Hans-Georg Wallentinus

PS.Meddelande 27 är distribuerat om några dagar hoppas jag. De sista 9 fick gå med posten. I Österåker har Sven Faugert och jag delat på utdelningen. I Vallentuna har Viggo hjälpt till och i Täby Åke Jonsson, Gunnar Ahlgren/Titti Rudert samt Helena Blixt som delar ut i Brottby. DS

Varg i Garnsbygden igen!

Nu har det varit dags igen! Varg har återigen setts i Garnsbygden. Den 4 januari 2008 på morgonen såg Ylva Grill en varg som passerade mellan hennes bostad, Gröna Lund, och Alby. Gröna Lund ligger rakt över fältet vid infarten till Örstaparkeringen. Senare samma dag såg en hundrastare vargen på bara fem meters håll längs vägen mot Sjöberg någonstans på sträckan mellan Granby, någon kilometer öster om Örsta, och bron över E18.

Två morgnar under samma period sågs vargen också vid Rocksta längs vägen mellan Angarns kyrka och Gillinge.

Vad jag vet är detta den fjärde vargen i trakten under 2000-talet. 23 december 2002 fanns en varg vid Hakunge (vid Garnsviken söder om Össeby-Garns kyrka). Vid Middsommartid 2004 uppehöll sig en varg vid Sättra och Fastarby i norra kanten av Tärnanområdet och i maj 2005 såg Svante Söderholm en varg på väg västerut över åkrarna norr om Åsta.

Hans-Georg Wallentinus

Dämnet Angarnsjöängen januari 2008.

Bild: Hans-Georg Wallentinus.

Arbeten i sjöängen se sidan 7.

Fr.o.m. den 23/2 bor vi i Täby Kyrby med adressen Österbylevägen 21C 187 73 Täby (samma tel.nr.).

Skåda lugnt önskar

Gunnar Ahlgren och Titti Rudert

Inför Elin Örnevalls magisteruppsats.

"*Socialantropologiska studier av fågelskådare vid Angarnssjöängen*"

Min magisteruppsats i socialantropologi kommer att handla om fågelskådare och deras förhållande till naturen. Jag är intresserad av att studera hur fågelskådningar kan se ut på olika sätt och vilken betydelse skådningen har.

Det här bottnar i ett genuint intresse för naturen och fågelskådare. De aktuella miljöproblemen som finns idag är också en stor anledning till att jag velat skriva om det här ämnet. Har de utmaningar som miljöproblemen innebär fått oss att se annorlunda på naturen och därmed förändrat vår relation till den?

För att få en förståelse för förhållandet mellan fågelskådare och natur vill jag vara med på skådningar och göra deltagande observationer. Det här innebär att jag i så stor utsträckning som möjligt vill vara med och lära mig att skåda och inte enbart observera. Jag vill även göra intervjuer med de som är intresserade av att delta.

Vänliga hälsningar

Elin Örnevall

Hör gärna av dig om du har några funderingar: onnevall@gmail.com

Skator och duvhök.

Kjell Eriksson

Skator övernattar gärna tillsammans ute i våtmarker med stora, täta videbuskage. De täta buskagen ger skatorna skydd och flera fåglar i flock medför att faror lättare upptäcks.

Före den senaste, genomgripande restaureringen av Angarnssjöängen, som ägde rum i början av 1990-talet, hade videbuskagen en stor utbredning i sjöängens sydvästra del. På den tiden kunde över 100 skator ses flyga ned, strax före skymningen, till de stora buskmarkerna vid Ringmärkningsvassen och Lundbydikets utlopp i sjöängens mittdike, från gårdar och bebyggelse i hela Angarnområdet.

Fortfarande övernattar skator i de videbuskar, som finns kvar i denna del av sjöängen, men inte lika talrikt som förr, åtminstone inte vad jag har sett. Skatan är ju inte någon snabbflygare direkt, åtminstone inte i rak transportflykt, så att färden ned mot sjöängen, över öppna åkrar, kan vara riskfylld. På hemväg, strax före skymningen, efter en vinterfågelräkning kring Angarnssjöängen den 21 december 2007, observerades 10-15 skator, som hade samlats för nedfärd till sjöängen i toppen av en stor videbuske vid Roslagsleden, där denna går upp mot Örsta.

Skatorna varnar plötsligt ihärdigt och dyker ned i den skyddande busken. Orsaken visade sig vara en ung duvhökhane, som i snabb flykt kommer flygande på låg höjd över Örstaåker mot skatorna.

En skata, som var på väg ned från Angarns kyrka, hade inte nått fram till den skyddande busken när höken kom, utan vände och försökte frenetiskt flyga tillbaka upp mot kyrkan på tämligen hög höjd..

Fortsättning sidan 6.

Fortsättning från föregående sida..

Duvhöken satte fart mot skatan och var snart nästan i kapp, och när det såg ut som att höken skulle slå skatan, föll denna, som en sten, lodrätt ned i en åkerholme, strax söder om Angarns kyrka

Där sågs sedan duvhöken och skatan virvla runt i aspungen. Hur det gick är dock obekant ty bussen väntade.

Bland de fjäderrester, efter rovfågelslagna (duvhök) fåglar, som jag brukar träffa på i Vallentunatrakten, är dock inte fjädrar efter vuxna skator särskilt vanliga. Skatan är ju en "begåvad" fågel.

Ett undantag gäller dock för duvhökens häckplatser, där skatfjädrar nästan alltid kan finnas under eller i närheten av boet. Då är det fråga om ännu inte fullt utvuxna fjädrar från nyligen utflugna skatungar, som verkar vara ett lättfångat byte för duvhöken.

Nattsångareinventeringen i Vallentuna kommun 2007

Kjell Eriksson

För tredje året i följd genomförde medlemmar i Angarngruppen en inventering inom hela Vallentuna kommun av nattsjungande fåglar, som i första hand är knutna till våtmarker. Liksom tidigare år besöktes alla kända eller tänkbara sjöar och våtmarker för nattsångare av inventerare vid minst ett tillfälle, en sen kväll eller natt under försommaren, när goda hörbarhetsförhållanden rådde. Syftet var att i första hand lyssna efter sjungande näktergal och gräshoppångare. Naturligtvis räknades även mera ovanliga fåglar, som vanligtvis mest hörs om natten. Så gott som samtliga lokaler inventerades under de två första veckorna i juni då vädret mestadels var gynnsamt.

Väder med varmluft och vindar från SO uteblev i vår del av landet under senare delen av maj, liksom i stort även under de tidigare inventeringsåren. Väder av denna typ brukar medföra att ett ökat antal nattsångare anländer till våra marker, fåglar som annars har utbredningsgränsen på andra sidan Östersjön.

Nedan följer resultatet av gruppens inventering 2007, art för art, samt antalet påträffade fåglar vid inventeringarna 2005 och 2006.

Vaktel : Vaktlar hördes på 16 olika, väl skilda platser inom Vallentuna kommun från slutet av maj och fram till midsommar. Arten verkar dock vara tämligen rörlig – hörs på en plats en natt men är sedan borta – vilket gör det svårt att avgöra hur många fåglar det verkligen är fråga om.

Att det kan vara många olika vaktlar som hörs, visar nog observationerna under tiden 8-12 juni, då arten hördes på minst tio olika, väl skilda platser inom kommunen.

Vid inventeringarna 2005 och 2006 hördes sex

..respektive nio, eventuellt tio, vaktlar.

Rördrom : Två rördrommar hördes stationärt vid Angarnsjöängen. I övriga delar av kommunen endast tillfälligt hörd vid Storsjön, nära Lindholmen i april.

2005 hördes en rördrom under våren och försommaren vid Angarnssjöängen och Storsjön. Under 2006 fanns stationära fåglar i Angarnssjöängen, Storsjön och Ubbysjön. Totalt hördes alltså tre rördrommar samt mycket tillfälligt en vid Vivelstasjön, i Markim.

Småfläckig sumphöna : Regelbundet hörd vid Angarnssjöängen under inventeringstiden. Som mest noterades sex olika fåglar. Antalet revir är dock inte utvärderat än. Vid Mört-sjön, i Frösunda, hördes en fågel under tiden 26.4.- 20.5.-07. Ej hörd på lokalen i samband med inventeringen senare i maj och i juni.

2005 fanns arten stationärt vid Angarnssjöängen. Hela nio revir kunde konstateras under våren och försommaren genom en revirkartering utförd av Svante Söderholm. Tillfälligt hördes två sumphönor ute i Vadaängen i juni. Vid inventeringen 2006 konstaterades tre revir vid Angarnssjöängen och ett revir vid Mörtsjön, i Frösunda.

Kornknarr : Hördes på sex olika, väl skilda platser inom kommunen i samband med inventeringen 2007. Liksom vakteln hörs dock kornknarren ofta bara tillfälligt på en plats och är sedan försvunnen. Under 2005 och 2006 hördes elva respektive sex kornknarrar inom det inventerade området.

Näktergal : Hela 71 sjungande näktergalar räknades runt om i Vallentuna kommun. Detta trots att något område inventerades en aning sent. Förutom att förekomma i anknytning till våtmarker, hördes några få näktergalar i lummiga trädgårdar och i liknande biotoper. Under 2005 var antalet ännu högre; 76 näktergalar noterades detta år medan antalet hade minskat till 63 fåglar 2006.

Gräshoppångare : 20 sjungande fåglar hördes på olika håll inom kommunen. I Vadadalen ned till Brottbysjön var arten som talrikast, sju gräshoppångare kunde här noteras efter Helgöån och Husaån natten mellan den 5 och 6 juni 2007.

Samma antal, 21 gräshoppångare, noterades vid inventeringarna 2005 och 2006. Detta visar på en anmärkningsvärd stabil förekomst under denna treårsperiod. Arten har dock försvunnit på många håll, när våtmarkängar med låga videbuskar har vuxit igen, och har utvecklats till hög slyskog under de senaste decennierna. Många av de forna gräshoppångarlokaler är i dag mera lämpade för flodsångaren.

Flodsångare : Under försommaren 2007 hördes stationärt sjungande flodsångare vid Vämsjön och ute i Vadaängen.

I samband med inventeringen 2005 och 2006 hördes två respektive en flodsångare inom kommunen. Arten är närmast årligen förekommande efter sjö- och åsträckan mellan Helgösjön i norr och Garnsviken i söder.

Fortsättning sidan 7.

Kommentarer till Angarnlistan.

Svante Söderholm

Många fågelskådare dokumenterar sina observationer i olika listor. Även om många med viss rätt hävdar att "artjakt" inte får ta överhanden när det gäller fågelskådandet gör artlistor god reklam för en lokal och kan sporra till att besöka en lokal. Ett ökat antal besök och noterandet av observationerna, även av arter som inte är rariteter, bidrar till kunskapen om arters uppträdande och kan ge information om förändringar i beståndet småt kan bidra till att skyddsvärda områden uppmärksammas och skyddas.

Här intill publiceras listan för Angarn. Det är få förändringar i toppen jämfört med förra året. Den mest notabla är att Jan Andersson under 2007 nådde sin drömgräns om 240 arter vid Angarn. Denna notering lär vara svår att slå med tanke på att det t.o.m. 2007-12-31 observerats 256 vid Angarn. I toppen noteras även att Gunnar Dolk och Viggo Norrby sakta men säkert arbetar sig uppåt på listan.

Det största förändringarna finns i slutet. Det har tillkommit namn och flera skådare har ökat på antalet kryss vid Angarn rejält under 2007. Peeter Boldt-Christmas noterade 30 nya arter under året. Att listan nu omfattar 30 personer borgar för stora förändringar de kommande åren.

Fortsättning från sidan 5.

Röjning pågår i dungarna kring sommarstugeområdet för att återskapa hasseldungar. Arbetet innebär att dungarna gallras och asp avlägsnas genom ringbarkning. Ringbarkningen av asp har avbrutits. Arbetet kommer att återupptas i vår när saven stiger vilket gör arbetet lättare. Nu är barken mycket hård och svår att avlägsna. Den planerade röjningen av Salix ute i sjöängen är lagd på is. Orsaken är den milda vintern. Is krävs för att man ska kunna komma ut i sjöängen och utföra arbetet.

Arbeten med att täta dammen pågår. Spåntning har utförts. Sten förhindrade att spånten trycktes ned vid betongplattan, vilket har medfört att spånten placerades omkring en meter från betongen. Planen är att placera en gummiduk innanför spånten. Duken ska ansluta mot betongen och ett trälock placeras ovanför. Duken ska förhindra att massorna mellan spånten och betongen spolats bort.

Arbetet kan inte slutföras förrän vattenståndet är något lägre så dammluckan kommer att vara fortsatt öppen tills vattenståndet möjliggör att arbetet slutförs. För att undvika halkolyckor skulle ett räcke sättas upp vid det parti av spången mellan Lundbydicket och Grävlingholmen som lutar avsevärt. Ett räcke har nu satts upp men tyvärr blev det inte i enlighet med Angarngruppens intentioner. Det uppsatta räcket sträcker sig hela vägen från Lundbydicket till Grävlingholmen. I räcket finns endast en öppning (i anslutning till det mindre diket mellan Lundbydicket och Grävlingholmen) vilket försvårar för boskapen att förflytta sig och innebär att kostnaden för räcket blivit onödigt hög.

Angarngruppen har kontaktat Vallentuna kommun om detta och för att undvika att onödiga räcken satts upp i framtiden.

Angarn.**256 arter 2007-12-31**

Jan Andersson	240
Svante Söderholm	227
Karl-Gustav Sjölund	225
Gunnar Dolk	220
Erik Koppe	218
Hasse Ivarsson	216
Stefan Paulin	215
Charley Wiklund	209
Viggo Norrby	208
Christer Brostam	206
Kjell Bergman	204
Jesper Norrby	202
Ulf Linnell	202
Bosse Carlsson	201
Hans-Georg Wallentinus	197
Olof Jansson	196
Eva Johansson	192
Aron Norrby	190
Måns Grundsten	187
John Sångberg	179
Thomas Strid	174
Zackarias Svensson	172
Peeter Boldt-Christmas	161
Carl-Johan Ståhlgren	152
Hannu Koho	147
Anders Barkengren	146
Gunilla Lagesson	144
Siri Schmitterlöw	137
Bo Hedenstedt	133
Tryggve Engdahl	133

Fortsättning från sidan 6..

Sävsångare : Arten ingick inte bland de fågelarter som inventeringen omfattade. En räkning av sjungande fåglar utfördes dock i samband med en kanotfärd efter ån mellan södra delen av Helgösjön och Husaåns utlopp i Garnsviken, under en natt i början av juni 2007. På sträckan, som mäter c:a åtta kilometer, noterades 65 sjungande sävsångare, vilket visar artens vanlighet i Vallentunatrakten.

Kärrsångare : Minst fem sjungande kärrsångare påträffades vid inventeringen 2007. Under 2005 och 2006 hördes tio, ev. elva, respektive åtta fåglar inom kommunens gränser.

Trastsångare : Arten verkar inte kunna få något riktigt fäste i Vallentunatrakten. En fågel hördes dock ute i Angarnssjöängen några dagar i slutet av maj 2007. Inte en enda trastsångare noterades under 2005 medan en fågel hördes 2006. Även utflugna, tiggande kullar av horn- och kattuggla noterades i samband med inventeringen. I nedanstående uppgifter ingår även kullar som påträffades under högsommaren, efter att nattsångareinventeringen avslutats vid midsommartid.

Hornuggla : 2007 var ett verkligt bottenår för arten. En enda kull är känd inom hela Vallentuna kommun detta år. 2005 hördes tio kullar och 2006 sex kullar.

Kattuggla : Trots bottenåret för hornuggla noterades elva olika kattugglekullar 2007. Tio kullar påträffades 2005 medan sju kullar hördes inom kommunen 2006.

Följande personer medverkade vid nattsångareinventeringen 2007 : Jan Andersson, Bertil Björklund, Gunnar Dolk, Rudolf Edelberger, Kjell Eriksson, Sonia Eriksson, Sven Faugert, Viggo Norrby, Karl-Gustaf Sjölund, Svante Söderholm, Per Unger, Hans-Georg Wallentinus, och Åke Österberg.

Holkinventering vid Angarnssjöängen

Kjell Eriksson I markerna kring Angarnssjöängen sitter ett knappt 100-tal fågelholkar uppsatta. Ett flertal av dessa har kommit upp genom Angarngruppens försorg. Rolf Andersson har under de två senaste åren märkt upp holkarna och kontrollerat vad det är för fåglar som använt dem. Under 2006 kontrollerades 91 holkar och 2007 99 holkar. Rolf noterade följande häckande fåglar i holkarna :

	2006	2007
Knipa	1	3
St. hackspett	1	-
Blåmes	4	12
Talgoxe	10	7
Svartvit flugsn.	5	3
Stare	7	9
	=28	=34

Fågelinventeringar 2008

Kjell Eriksson

Årligen brukar Sveriges ornitologiska förening utse en eller flera fågelarter som riksinventeringsarter. Så vitt jag vet har man ännu inte meddelat om det blir någon inventering av detta slag under 2008. Om så blir fallet meddelas detta i nästa informationsblad och på Angarngruppens hemsida.

Annars riktas intresset i år helt på fågelatlasinventeringen i Stockholmstraktens rapportområde och för vår del känner vi ett visst ansvar för att Vallentunatrakten och omgivande kommuner kan få en god täckning. Inom Vallentuna kommuns gränser ingår 25 atlasrutor, helt eller delvis, så det finns en del att göra. Här har nio rutor påbörjats under 2007 och en är slutförd. Ytterligare fyra rutor har hittills bokats för 2008. I Täby kommun har två atlasrutor påbörjats under 2007 och någon till är på gång. Är du intresserad av att inventera en atlasruta i inre Roslagen, hör då av dig till Kjell Eriksson – jag kan ge information och handledning om behov finns. För ytterligare information; se Angarngruppens informationsblad nr 2 2007 och Fåglar i Stockholmstrakten nr 1 2007.

PS Fortsätt att rapportera nattskråror, ugglekullar, nattsångare och ortolansparvar inom Vallentuna kommun under 2008, även om det inte förekommer någon organiserad inventering av dessa arter. Rapportera på Svalan eller till Kjell Eriksson. DS

Nästa nummer kommer i maj

Som vanligt bygger informationsbladet på samlade insatser från oss alla. Skicka därför gärna ditt bidrag till mig senast **4 maj** för beräknad utgivning under maj månad. (bo.hedenstedt@telia.com) eller till Bo Hedenstedt Prästgårdsvägen 4, 18433 Åkersberga .

Angarngruppens styrelse.

Ordförande: Lars Frankenberg, tel. 08-754 64 28, (lars.frankenberg@home.se).

Vice ordförande & webbmästare: Hans-Georg Wallentinus, tel. 08-510 104 31.

Sekreterare: Svante Söderholm, tel. 08-7830029, (svante.söderholm@spray.se).

Kassör: Stefan Paulin, tel.08-510 119 27, (stefan.paulin@swipnet.se).

Övriga ledamöter: Helena Blixt tel. 08-51241870
Jesper Norrby, tel. 070-36 36 004.

Inventeringssektionen: Kjell Eriksson, tel. 08-84 7069
Roland Staav, tel. 08-84 61 69.

Naturvårdssektionen: Jan Sollenberg, 08-754 30 89.
Gunilla Lagesson, tel. 076-1224847.

Informationssektionen: Viggo Norrby, 08-510 11169.
Bo Hedenstedt 08-54061484

(bo.hedenstedt@telia.com).

Föreningens hemsida: <http://www.angarngruppen.se>